

Erasmus během pandemie. Proč se mladí lidé nemusí bát studia v zahraničí?

Podobně jako další oblasti společenského života také studentskou mobilitu zasáhla pandemie na dobu neurčitou. Protiepidemická opatření a obavy z nákazy začala studenty nutit zvažovat risk a zisk výjezdu do zahraničí. Proděkanka pro zahraničí prof. Markéta Křížová v rozhovoru proto vysvětluje, jak program Erasmus+ v současné době funguje a zda se výjezd v době pandemické krize může studentům zkomplikovat.

Organizace studentských cest do zahraničí, kterou zajišťuje Zahraniční oddělení FF UK, dnes probíhá již převážně on-line a zejména administrativa se ještě více přizpůsobila potřebám studentů. Ti se navíc nemusí bát „couvnout“ v jakékoliv fázi výjezdu. Pokud zemi, do které plánují vycestovat, zastihne tvrdý lockdown nebo se uzavřou hranice, výjezd mohou po domluvě s koordinátory jednoduše zrušit nebo se ho pokusit přesunout na další semestr. To vše jde mimochodem snadněji než se přihlašovat dodatečně po deadlinu.

Zážitek z pobytu na evropských univerzitách si studenti podle prof. Křížové odvezou i přesto, že většina zahraničních univerzit přešla na distanční výuku. Díky utlumení turismu čeká „Erasmáky“ v metropolích jako Londýn nebo Paříž mnohem autentičtější místní atmosféra.

Některé země mohou z perspektivy českého studenta navíc působit jako ostrůvek svobody v koronavirem zamořeném světě. To platí například pro Island, který je v tuto chvíli z hlediska pandemické situace jednou z nejbezpečnějších destinací pro studentské pobyty. „Tvrzení, že by student byl na výjezdu spokojenější, než kdyby zůstal v ČR, tam platí dvojnásob,“ uvádí prof. Křížová. Na univerzitu v Reykjavíku se

mohou studenti FF UK přihlásit prostřednictvím tzv. fondů EHP, díky kterým získají několikanásobně vyšší stipendium, než je běžné u programu Erasmus+.

Studenti, kteří podání přihlášky zvažují, mají možnost se na výběrová řízení přihlásit ještě do 22. března.

Pandemie změnila plány mnoha studentům, kteří se chystali na studijní pobyt na některou z evropských univerzit – ať už jim to překazila koronavirová opatření, nebo strach z nákazy. Jak je to se situací dnes, týkají se erasmovských výjezdů do zahraničí stále nějaká omezení?

Ano, v současné době se studenti potýkají s problémem zavřených hranic v Německu a Norsku. Dalším velkým omezením je přechod většiny zahraničních univerzit na distanční výuku. Nicméně to, co bychom mohli my vidět jako největší překážku při cestování do zahraničí, a to povinnost karantény, se zpravidla studentů netýká. Pokud navíc vyjíždíte do zahraničí na několik měsíců, deset dní v karanténě se může stát příjemným aklimatizačním obdobím. Obecně jsme rádi, že o studentské výjezdy je i přes složitou situaci stále zájem.

Administrativa spojená s výjezdem je dnes poměrně bezproblémová. Na fakultním webu jsou zveřejněné i videonávody, jak se na takový výjezd přihlásit a co vyřídit, když se student vrátí. Změnila pandemická opatření tento zajetý režim? Zkomplikovala ho?

Nezkomplikovala, ba naopak. Studenti v současné době mohou administrativu spojenou s výjezdem vyřídit z velké části online. Opatření zkomplikovala práci spíše úředníkům.

Situace s koronavirem se mění celkem nepředvídatelně. Pokud se student přihlásí a těsně před výjezdem nastane nečekaná situace, například zavřené hranice, tvrdý lockdown či větší omezení pohybu v destinaci, co v takové situaci může student dělat?

Studenti mohou až do odjezdu svůj pobyt relativně snadno zrušit. Důležité ale je tyto změny komunikovat s koordinátory výjezdů. Pokud k zavedení podobných opatření dojde až během pobytu, studenti se mohou kdykoliv vrátit domů, rozhodně nemusí na výjezdu zůstat. Pokud by byla situace natolik vážná, že by měli potíže se vůbec dostat zpět na území České republiky, za Zahraniční oddělení doporučujeme spojit se s příslušným zastupitelským úřadem České republiky v dané zemi, kde mu rádi pomohou.

Je to podobné i s výjezdy mimo Evropu? Na fakultě je možné přihlásit se také na stipendijní pobyt na Islandu. Člověka, který o přihlášení uvažuje, může napadnout, zda to není moc velký risk vyjet tak daleko?

prof. Markéta Křížová

Situace s výjezdy mimo Evropu je velmi podobná, častěji tam ale dochází k přesunu pobytů na další semestr nebo akademický rok. Zahraniční univerzity jsou v tomto směru opravdu vstřícné a studentům podobné změny umožňují.

Při výjezdu na Island mohou studenti využít stipendia fondů EHP, které obecně nabízejí větší finanční podporu. Studenti se tedy nemusí tolik obávat případných finančních ztrát. Island je navíc v současné době z hlediska koronavirové pandemie

nejbezpečnější zemí. Tvzení, že by student byl na výjezdu spokojenější, než kdyby zůstal v ČR, tedy o Islandu v tuto chvíli platí dvojnásob.

Máte nějaké zprávy, jak výuka na zahraničních univerzitách v současnosti vypadá? Převažuje i v dalších zemích distanční výuka, nebo si studenti výjezdem spíš mohou „polepšit“ a odjet někam, kde budou chodit na přednášky prezenčně?

Většina zahraničních univerzit, stejně tak jako Univerzita Karlova, přešla na distanční výuku. Nicméně věříme, že studenti ani tak nepřijdou o zážitky spojené se studiem v zahraničí, zvláště pokud je situace v dané zemi lepší než v České republice. Navíc zkušenosti studentů jsou unikátní především v místech, kde je za normální situace obvyklá vyšší koncentrace turistů – například Paříž, Řím, Londýn. V době, kdy turismus prakticky neexistuje, mohou tedy prožít autentičtější atmosféru v dané lokalitě.

Získáváte zpětnou vazbu od studentů, kteří během pandemie už Erasmus podnikli? Co na studium v zahraničí v této době říkají?

Zpětná vazba od studentů je většinou velmi pozitivní. Projevuje se to například i tím, že překvapivě mnoho z nich svůj pobyt prodlužuje i na druhý semestr. Myslíme si, že studenti oceňují podporu, kterou jim my a naši zahraniční kolegové poskytujeme, a posílají nám pohledy nebo nás označují při svém výjezdu ve svých příspěvcích na sociálních sítích.

Zajímá vás víc? Ptejte se Zahraničního oddělení FF UK na Facebooku a Instagramu.

Náhledová fotografie: studentka FF UK Lucie Zdeňková během pobytu na University of Tromsø.